

bel

- 32 -

1982.08.11.

sb0044 4 180 mtib1050

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 megdőlt a lángoszlop
sb0041 időjárásjelentés
sb0042 közlemény
sb0043 tartalomjegyzék/1/
sb0044 tartalomjegyzék/2/
/mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, koronczay emil, izsák erika

nj-

- v é g e -

21.53 110882 0365

cs

..-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. augusztus 12. bel. c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 130 mtib1001

diákév- a kisz programja /1.rész/
1982. augusztus 12. - az augusztus 30-án kezdődő iskolai évben is gazdag, a tizenéves fiatalok életkori sajátosságait figyelembevevő, ugyanakkor a politikát sem nélkülöző kisz-programok várják a diákokat. a napokban formálódnak a kisz központi bizottsága mellett működő középiskolai és szakmunkástanuló tanácsnál az 1982/83-as diákév központi rendezvényeivel, találkozóival kapcsolatos végleges tervek.

a tanév első nagy politikai rendezvénye októberben a budapesti ii-es országos szakmunkástanuló napok eseménysorozata lesz. a budapesti szakmunkásképző iskolák mellett az ország minden megyéjéből érkeznek majd fiatalok, hogy a különféle változatos rendezvényeken véleményt cseréljenek politikai, mozgalmi, kulturális tevékenységük tapasztalatairól. az eseményhez kapcsolódóan tanácskozást is rendeznek a szakmunkástanulók érdekvédelme címmel. a tizenéves diákifjúság mozgalmi munkájának továbbfejlesztéséről, az ezzel kapcsolatos feladatokról tartanak országos értekezletet októberben a középfoku tanintézeti pedagógus kisz-titkárok részére.

januárban és februárban rendezik meg a diákpolitikusok országos vetélkedőjét, amelynek országos döntőjére áprilisban kerül sor siklóson, a táncsics Mihály gimnáziumban. az ország 19 megyéjéből és a budapestről érkező, három-három tanulókból álló csapatok mérik össze tudásukat, adnak számot a napi politikában való jártasságukról. emellett az idén is megrendezik a „ki tud többet a szovjetunióról?“, vetélkedősorozatot, melynek iskolai selejtezőit novemberben, decemberben tartják.

decemberre hívják össze a kollégiumi diáktanács titkárok országos tanácskozását, amelynek napirendjén a fiatalokat izig-vérig érintő, mindannyiukat érdeklő kérdés, a diákönkormányzat szerepel.

uj kezdeményezés az országos „diákfórum 1983,, amelyet jövő év februárjában rendeznek meg, s az idén áprilisban megtartott vii. országos diákparlamenten elfogadott feladatok eddigi végrehajtását elemzik, értékelik. „tankönyveink teritéken,„ címmel is országos diákkonferenciára hívják össze az érdekelteket, s ezen a tanácskozáson összegzik majd a tankönyvek érthetőségével, használhatóságával kapcsolatos felmérés eredményeit. /folyt.köv./

rj-
00.10 120882 2237

-.-

sb0002 4 130 mtib1002

diákév - a kisz programja /2. rész/

az uj tanévben is meghirdetik az immár hagyományos, tanulmányi munkához kötődő versenyeket, így az országos középiskolai tanulmányi, az országos szakmai tanulmányi, a szakma kiváló tanulója, a szakmástanulók országos tantárgyi tanulmányi versenyét és a középiskolások országos számítástechnikai versenyét. meghirdetik a középiskolákban az irinyi jános kémiai, az arany dániel matematikai, az édes anyanyelvünk nyelvhasználati, a kazinczy ferenc szépkiejtési versenyt, valamint a szakközépiskolások országos orosz nyelvi vetélkedőjét.

a kulturális rendezvényeknek ugyancsak hagyományos programja az országos diáknapi. a jövő év februárjában, márciusában tartják az iskolai és a megyei diáknapiakat, fórumot teremtve a középiskolás amatőr művészeti mozgalmaknak. hét fesztiválvárosban - sopronban, keszthelyen, pécsen, székesfehérváron, egerben, sárospatakon és gyulán - áprilisban és májusban mutatkoznak be a diáknapiak legsikeresebb együttlései, szereplői.

a sportrendezvények sorából kiemelkedik a jövő év januárjában baranyában megrendezendő „show-hajtás a jégen,, című program, szervezői a téli sportok kedvelőit invitálják játékos jeges versenyekre. /mti/

i km/tr/kö/-ár ie

00.11 120882 1249

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

muzeumba csalogató /1. rész/

1982. augusztus 12. - első ízben látott napvilágot a tanárok, tanítók munkáját segítő muzeumpedagógiai segédkönyv. a kiadvány segítséget ad ahhoz, hogy az idei tanévben még szorosabbá váljon a kapcsolat a muzeumok és az iskolák között. számos helyen folytatják a már jól bevált gyakorlatot: muzeumi órákat, előadássorozatokat, szakköri foglalkozásokat, játékos vetélkedőket tartanak. ilyen rendezvények szervezéséhez ad ötleteket, módszertani utmutatót a 6000 példányban elkészült segédkönyv, amelyet a központi muzeumi igazgatóság az ország valamennyi oktatási intézményéhez eljuttat a tanévkezdésig. egyebek között tanácsot ad egy-egy óra előkészítéséhez, levezetéséhez, foglalkoztatási terv, különböző feladatlapon, játékos vetélkedők mintáit közli, mintegy „mankót,, kínál e gyermeklélektani ismereteket is igénylő munkához.

a „nyitott iskola,, a reformtanterv a korábbinál tágabb lehetőséget teremt a gyakoribb muzeumlátogatásra. ezt a muzeumok is jól tudják, s programjaikat ennek megfelelően állították össze.

elsősorban az általános iskolásokat várja a magyar nemzeti muzeum, de szívesen fogadnak szakmástanulókat, középiskolásokat is. a foglalkozások egy-egy kiállítás részletét dolgozzák föl, így például őskori mesterségek, pannónia élete, a régész munkája, aranypenzverés címmel tartanak gyakorlattal összekötött, a fiatalok kezűességét is igénylő szakköri órákat. az idén először a diákok feladatlaponak kapnak a kiállítás megtekintése után, így a pedagógusok könnyen és gyorsan tájékozódhatnak, hogyan hasznosították a gyermekek a látottakat.

októberben kezdődnek a néprajzi muzeum diákfoglalkozásai. az őstársadalmaktól a civilizációkig címmel az általános iskolák alsótagozatosainak három-, míg a felsőtagozatosok számára hatrészes programot kínálnak. új kezdeményezésük a tárgyak világa sorozat. a speciális tárlatvezetések alkalmával a tanulók megismerik a tárgyakat, tárgyegyüttléseket, azok funkcióját, szerepét az ember életében.

ebben a tanévben is rendszeresen tart tárlatvezetést, vetélkedőt az iskoláskorúak részére a magyar nemzeti galéria. a „gyik-műhely,, vagyis a gyermek és ifjúsági képzőművészeti kör kreativitást fejlesztő foglalkozásaiba szeptembertől bevonják a napköziseket, s a családokat is.

/folyt. köv./ kö

00.11 120882 2327

-.-

sb0004 4 160 mtib1004

muzeumba csalogató /2. rész/

muzeum az utcán címmel szervez vetélkedősorozatot a hadtörténeti muzeum, melyet azért érdemes kiemelni a történelemórák, előadások közül, mert a gyermekeket nem köti előre meghatározott időhöz. a muzeumtól igényelhető „hadinaplójukba,, a városban jártukban bármikor rögzíthetik élményeiket, s a naplóban szereplő kérdésekre adott válaszokat a tanév végén értékeli és a sikeres munkákat díjazza a muzeum.

a környezet- és természetvédelmi nevelést segíti a mezőgazdasági muzeum, amely a tanév ideje alatt az általános iskolák biológia, földrajz és környezetvédelmi szakköreinek diavetítéssel egybekötött foglalkozásokat szervez. a középiskolásoknak a mezőgazdaság és a környezetvédelem kapcsolatáról tartanak majd előadásokat a természetvédelmi szakemberek és a muzeológusok. a sorozatokat májusban a budai tájvédelmi környéken tett séták teszik élővé, és záróprogramként egyhetes táborozást rendeznek az ország valamelyik nemzeti parkjában.

a petőfi irodalmi muzeum minden korosztályra gondolt, amikor az oktatást segítő programját összeállította. az óvodásoknak és az alsótagozatos általános iskolásoknak a népköltészet, a népmesék világából ad izelítőt a csoportos foglalkozásokon, fiatal előadóművészek közreműködésével. a felsőtagozatosokkal a reformkor irodalmát, történelmét igyekeznek megszerettetni, a szakközépiskolások részére pedig a korok, stílusok előadássorozat részeként az idej tanévben a romantikáról adnak általános művészettörténeti körképet. /mti/

i/iző/km/kö/-ár ie

00.12 120882 1545

-.-

sb0005 4 130 mtib1005

tanácstagi beszámolók tapasztalatai /1.rész/

1982. augusztus 12. - a kerületi tanácsoknál ezekben a hetekben tekintik át az idej tanácstagi beszámolók tapasztalatait. a józsefvárosban, a ii. és a iii. kerületben már összegezték a beszámolók lényegét a tanácsatagok. örvendetes tényként rögzítették, hogy a városrészekben megnövekedett a résztvevők száma e fórumokon. a jegyzőkönyvekből kitűnik: mind többen tekintik jó alkalomnak a tanácstagi beszámolókat arra, hogy javaslataikat, észrevételeiket, a tanácsi munkát érintő bírálatáikat a közösség, s választott képviselőik elé tárják. mindhárom kerületben kedvezően értékelték, hogy a fórumokon részt vettek az ikv munkatársai és a rendőrség körzeti megbízottjai, akik így az észrevételekkel a helyszínen ismerkedhettek meg, s jónéhányra rögtön választ is adhattak.

a józsefváros 119 tanácstagi választókerületében több mint kilencezer lakos kapott tájékoztatást a kerületben elért eredményekről, gondokról, a városfejlesztő tevékenységről. az idén mintegy 700-zal többen voltak kíváncsiak a beszámolókra, mint tavaly, s a hallgatóság sorai között több volt a fiatal is. az állampolgárok megelégnélküli közéleti aktivitását jelzi az is, hogy emelkedett a felszólalások, közérdekű bejelentések, javaslatok száma. a beszámolókon mintegy másfélezer észrevételt rögzítettek jegyzőkönyvben, s a tanácsatagok felkészültségét is bizonyítja, hogy ezek egyharmadára azonnal tudtak válaszolni. a legtöbb körzetben - a lakóház felújítások lassúsága miatt - az ikv-t érte gyakori kritika. sokan a tatarozásra „érett,, házak kiválasztását: a főutvonalai épületek túlzott elsőbbségét kifogásolták. elismerést kapott viszont az épületeken belüli hibaelhárítást végző gyorsszolgálat munkája. kerületszerte visszatérő panaszként említették, hogy a kisebb üzletek rövid ideig tartanak nyitva, s ez nehezíti a munkából érkezők bevásárlását. társadalmi munkára, a közvetlen lakókörnyezet szépítésére minden tanácskozáson bőven akadt jelentkező. ezzel összefüggésben többen a már elvégzett közösségi munkák eredményének megőrzésére, a parkok, zöldterületek rendszeres gondozására hívták fel a figyelmet.

a ii. kerületben is kedvezőbbek a tapasztalatok az elmúlt évinél, annak ellenére, hogy e városrészben a fiatalok részvételi aránya, érdeklődése még mindig nem kielégítő. a kerület tanácstagjai 107 választókerületben adtak számot tevékenységükről, a kerület helyzetéről, a tanács munkájáról.

/folyt.köv./

nj -
00.13 120882 2471

-.-

sb0006 4 130 mtib1006

tanácstagi beszámolók.../2. rész/

a fórumokon csaknem hat és félezer választópolgár vett részt, s minden ötödik lakos élt felszólalási jogával. 578 közérdekű bejelentés, javaslat került jegyzőkönyvbe. az itt élőket környezetük eredményei, gondjai közül például az ördög-árok „fedetlensége”, évek óta foglalkoztatja, sokan ugyanis szeméthyűjtőnek használják, szennyezve ezzel a környezetet. gondként említették, hogy még mindig mintegy 30 kilométernyi földes utja van a területnek, s hogy az ikv a külső tatarozásokat legtöbbször rendben elvégzi, ám a belső felújítási munkákkal gyakran elmarad.

a szomszédos iii. kerületben is igencsak megnőtt a választópolgárok érdeklődése szűkebb pátriájuk ügyei iránt. a várospolitikai tervekről szóló beszámolókat - 129 választókörzetben - több mint 11 és félezren hallgatták meg a tanácstagoktól. a hozzászólásokból kitűnt, hogy egyes területeken az üzletek akadozó ellátása, s néha az áruk minősége is kifogásolható a békásmegyeren élők főként az ófalu felőli oldal parképítési munkáinak elmaradását, valamint a telefonhálózat kiépítetlenségét bírálták. az azonnali intézkedést igénylő bejelentések közül a legtöbb a tanács műszaki osztályához érkezett. ezek többsége utfelújításokat, egyes járművek megállónak áthelyezését szorgalmazza. a választókerületek felében tettek a fórumokon társadalmimunka-felajánlást környezetük megszépítéséért. szabadidejükben egyebek mellett parkosítást és tanteremépítést vállaltak a kerületiek. /mti/

ri/ka -ár rj ie

00.14 120882 1516

-.-

sb0007 4 160 mtib1007

tanszersegély nagycsaládosoknak

1982. augusztus 12. - a komárom megyei üzemek, vállalatok jelentős összegű tanszersegély kifizetését kezdték meg. számos helyen a kollektív szerződésben is rögzítették, hogy ilyen módon is segítik minden tanév elején a többgyermekes munkásokat, valamint a gyerekeiket egyedül nevelő apákat és anyákat. a tatabányai szénbányánál például gyermekeként ötszáz forintot kapnak a nagycsaládosok; összesen több mint félmillió forintot fizetett most ki ilyen célra a szénbánya. a generál kereskedelmi vállalat az ötvenezer forint átadását családlátogatással köti össze, a segélyt

átadó szakszervezeti aktivisták otthonukban keresik fel a többgyermekeseket. a beloiannisz híradástechnikai vállalat tatabányai gyárának szakszervezeti bizottsága beszélgetésre, vendéglátásra hívja meg az üzembe a nagycsaládosokat, s ekkor fizeti ki nekik a tanszersegélyt, ami összesen huszonnégyezer hatszáz forintot tesz ki. a komárom megyei állami építőipari vállalat a gyerekek számától függően hatszáz-ezer forintot - összesen hetvenezer forintot - postáz többgyermekes dolgozóinak. a gyárak, vállalatok támogatásának értékét növeli, hogy legtöbbször a nyári kedvezményes vásár ideje alatt fizeti ki a segélyt, s így a harminc-negyven százalékos árleszállításkor vásárolhatnak a családok. /mti/

ráb/wné/kö az ie

00.14 120882 1340

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

több távirat - több prémium

1982. augusztus 10. - évente több mint tízmillió táviratot és hatmillió expressz levelet visznek házhoz a fővárosban a soronkívüli küldeményeket továbbító postások. nehéz és fárasztó a munkájuk, hiszen ha esik, ha fuj, a sürgős levélnek 4, illetve 6 órán belül meg kell érkeznie a címzetthez, s nem elég a táviratot a postaládába bedobni, a 10. emeletre is fel kell vinni, akár jó a lift, akár nem. nehezíti a postások helyzetét a gyakori helytelen vagy pontatlan címzés is - emiatt sokszor órákig bolyonghatnak a lépcsőházakban. munkájukra meglehetősen sok panasz volt az utóbbi időkben. a posta ez év januárjában - kísérleti jelleggel - újfajta anyagi ösztönzőrendszert vezetett be budapesten, a rendkívüli küldeményeket kézbesítő dolgozók körében.

az új rendszer anyagilag érdekeltté teszi a postásokat, hogy minél többszöri fordulóval, minél több expressz küldeményt továbbítsanak. /eddig a kézbesítések számától függetlenül átalányt kaptak ezek a dolgozók./ természetesen a mennyiség nem mehet a minőség rovására: a szabálytalan kézbesítések a prémium csökkentését vonják maguk után. a kísérlet első 7 hónapja igen kedvező tapasztalatokkal zárult, az új ösztönzőrendszer hatására jelentősen nőtt a fordulók száma - vagyis, amíg régen egy műszak alatt átlagosan két-háromszor tért vissza a postahivatalba a kézbesítő az időközben érkezett küldeményekért, addig most 3-6 alkalommal. ennek köszönhetően jóval rövidebb idő alatt kapják meg a címzettek sürgős küldeményeiket, számottevően csökkent a panaszok száma, s a késés

miatt kifizetett díj-visszatérítések összege, hasznos a postásoknak is az új rendszer, hiszen havi fizetésüket többszáz - akár ezer - forinttal is megfejelhetik, ha jól dolgoznak. az utóbbi fél év alatt a 20 százalékos létszámhiány 5 százalékra mérséklődött, s csökkent a fluktuáció is.

az összes érdekelt fél megelégedését tükröző tapasztalatok birtokában a posta jövőre már az egész országban bevezeti a távirat- és expressz-levél kézbesítő új anyagi ösztönzését./mti/

bi/rj bam ie

00.15 120882 2069

-. -

sb0009 4 150 mtib1009

kisvasutállomásból konténerpályaudvar

1982. augusztus 12. - konténerpályaudvart alakítottak ki a néhány éve gazdaságossági okokból megszüntetett szegedi kisvasut központi állomásából. hamarosan megkezdik a próbaüzemelését a csaknem ötvenmillió forintos beruházással felszerelt berendezések, amelyeket az átalakított kisvasuti épületekből rádió adó-vevő készülékekkel irányítják. a hétezer ötszáz négyzetméteres, betonburkolatu rakodótéren kétszáz méter hosszú, különböző sínpárokon rakodnak a különböző - öt, harminc, negyven, ötven tonnás - konténerekbe árut a negyven tonnás futódaruk és más rakodóeszközök segítségével. a pályaudvaron fölállított világítótoronyok lehetővé teszik az éjszakai rakodást. az új konténerpályaudvar szervesen kapcsolódik a szomszédos tiszai pályaudvar vágányhálózatához, illetve az ott lévő konténer rakodóhoz. tervezik, hogy békéscsabán is kiépítenek egy hasonló konténerpályaudvart. így lehetővé válik, hogy jelentősen tovább növeljék a szegedi MÁV igazgatóság konténerforgalmát, amely az elmúlt évtizedben a huszszorosára, vagyis évi százezer tonnára nőtt. /mti/

dob/f/kö az ie

00.15 120882 1127

-. -

sb0010 4 150 mtib1010

mélyhűtött husételek hazai szójából

1982. augusztus 12. - hazai szójjával kevert mélyhűtött husételek gyártását kezdték el - az országban elsőként - a mecsek-vidéki vendéglátó vállalat pécsi gasztrofol-üzemében. a három dél-dunántúli megye munkahelyi étkeztetésében közreműködő vállalat üzemi éttermeiben máris nagy sikert aratott a három szójjás ujdonság: a kellemesen fűszeres vagdalt, a krokett és a szójjás lisztel panírozott rántottszelet, amelyekből mintegy ezer kilogrammot használnak fel hetente a baranya, a somogy és a tolna megyei konyhák. ez a mennyiség a diákétkeztetés szeptemberi kezdetével várhatóan megkétszereződik.

az egészséges táplálkozási szokások kialakításában elismerten fontos szerepet játszó fehérjedus szója-granulátumot, az emberi fogyasztásra alkalmassá tett, ugynevezett feltárt, szemcsés szójját az iregszemcsei kutatóintézetben kísérletezték ki. alkalmazásáról az új termékek bevezetését szokásosan megelőző szakács-tanácskozáson döntöttek a mecsek-vidéki vendéglátó vállalat inyesmesterei. az új készítmények tíz százalékos arányban tartalmaznak a darált hushoz kevert szójját. a mélyhűtött félkész ételt - akárcsak a teljesen kész gasztrofol termékeket - hűtőkocsikkal szállítják az üzemi konyhákra, ahol percek alatt készül belőlük frissensült. a magas tápértékű szójjás husételek nemcsak egészségesebbek, hanem még olcsóbbak is a megszokottnál, így főként az alacsony normákból gazdálkodó gyermekélelmezés találhat belőlük a korábbinál nagyobb adagokat. /mti/

kász/hné/kö az ie

00.16 120882 1534

-. -

sb0011 4 150 mtib1011

csabagyöngye-szüret

1982. augusztus 12. - szüretelik a legkorábbi fajtát, a csabagyöngyét a bács-kiskun megyei ültetvényeken, kiskertekben. az étkezési szőlőkből mintegy tíz vagonnyi kerül piacra e tájról, a csabagyöngyét követi a pannónia kincse, az olimpia és a mézesfehér.

az utábbi hetek csapadékos időjárásától duzzadnak a kései fejlődésű borszőlők bogyói is, az már a további hetek időjárásán múlik, hogy milyen lesz az 1982-es évjáratu borok minősége. a becslések szerint jó közepes termést ígérnek a tőkék, ezen ronthat és javíthat még a természet. a bortermelő gazdaságok présházaiban, pincészetekben megkezdődtek a szüreti előkészületek, ürítik a hordókat. a hónap közepén már szedik a kossuth-szőlő és az ezerjő fürtjeit, csordul a must a kádakba. az idén mindenhol fajtánként szűrik el a „homok levét”, ügyelve a tájjellegre, egy-egy fajta jellegzetességére. a szőlősgazdák kíváncsiak az optimális érési időt, hogy a szín-, illat- és zamatanyagok megfelelően koncentrálódjanak a borból, és ezzel is kelendőbbé váljanak az alföldi nedük. eddig nem volt hiány külföldi vevőben sem: a vidék borainak hatvan százalékát - palackokban és folyóborként - exportálták. /mti/

Lász/rj az ie

00.17 120882 1218

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

nemzetközi fizikus iskola mátrafüreden

1982. augusztus 12. - nemzetközi fizikus iskolát rendez mátrafüreden szeptember 13-17. között az mta műszaki-fizikai kutatóintézete. a tudományos eszmecserén 20 ország több, mint 100 szakembere vesz részt.

a fizikus iskola szervezői elmondották, hogy a mikroelektronikai forradalom a félvezető eszközök fizikájának kutatását rendkívül fontos területté tette. a félvezető eszközök méretének csökkenése, nagyobb teljesítménye miatt különösen fontos a félvezető anyagok

hibáinak és hibaszerkezetének vizsgálata. a fizikus iskolán e terület legjobb külföldi és hazai művelői adnak egymásnak találkozót, ismertetik a félvezető-kutatás legújabb eredményeit, beszámolnak saját kutatási tapasztalataikról. /mti/

ni/bam rj ie

00.17 120882 0780

-.-

sb0013 4 160 mtib1013

a szervátültetés magyar uttörője

1982. augusztus 12. - a világon az első sikeres szervátültetés nyolcvan évvel ezelőtt történt bécsben, megvalósítója dr. emerich ullmann volt. az életrajzi lexikonok osztrák sebészként tartják számon, a részletesebb életrajzok megemlítik, hogy magyar származású. három pécsi lokálpatrióta - rajczi péter, schweitzer józsef és török béla - kiderítette, hogy emerich ullmann, azaz ullmann imre magyar földön született, magyar diák volt, haláláig fentartotta kapcsolatait szülőhazájával.

megtalálták azt az egyházi anyakönyvet, amely tanusítja, hogy ullmann imre 1861. február 23-án született pécsen. édesapja köztisztviselőként álló orvos volt a városnak, a fiatalember 1870-ben érettségizett pécsen, a mai nagy lajos gimnázium falai között. szülei a tehetséges fiút bécsbe küldték tanulni, az osztrák-magyar monarchia legjobb egyetemére, ahol kutató szellemű orvossá vált. tanulmányai befejeztével vissza akart térni pécsre. ám meghívták az egyetem sebészeti klinikájára, s ez a tény eldöntötte további életútját. az osztrák fővárosban maradt és a tudományos kutatásnak szentelte életét.

bécsben a múlt század utóján kezdődtek a szervátültetési kísérletek, amelyek azonban az elégtelen sterilizáció és a rossz érvarratok miatt sikertelenek maradtak. az akkor már egyetemi docens ullmann imre is bekapcsolódott a munkába és 1902-ben bemutatta egy kutyán végzett sikeres veseátültetését a bécsi orvostársaságban.

a pécsi ullmann imre, az egyetemes orvostudomány kimagasló alakja negyvenöt évvel ezelőtt halt meg. /mti/

igó/rj az ie

00.18 120882 1598

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

termékszerkezet-korszerűsítés - himzett termékek a győri gardéniából

1982. augusztus 12. - módosította termékszerkezetét a győri gardéni csipkefüggönygyár. a függönydivat változásait és ezzel összefüggésben a kül- és belpiaci lehetőségeket elemezve döntöttek arról, hogy megszüntetik a szövött kelmek, a cipő- és csizmabélések, illetve a csomagolóhálók gyártását, s ugyanakkor fokozzák a jóval gazdaságosabban értékesíthető termékek előállítását. ennek nyomán felszámolták szövőgépparkjukat: két ütemben összesen hetvenöt szövőgépet adtak át más vállalatoknak. az így felszabadult munkacsarnokokban korszerű függönygyártó gépeket állítottak munkába, amelyek poliamid fonalból készítik a megannyi mintával diszitett pillekönyű, áttetsző kelmet.

a termékszerkezet-korszerűsítési program keretében teremtik meg a himzett termékek gyártási feltételeit a vi. ötéves terv időszakában. a himzéssel diszitett kelmek, madeira-jellegű felsőruházati diszitók, emblémák és himzett jersey-k iránt egyre nagyobb az érdeklődés.

a több mint száz millió forintos fejlesztési összegből vásárolják meg az nszk-beli és olasz himzőgépeket és a hozzájuk szükséges kiegészítő berendezéseket. az első gépszállítmány a napokban érkezett meg, s nyomban hozzá is láttak szereléséhez. jóelőre felkészültek a gépek fogadására, hogy az értékes berendezéseket mielőbb munkába állíthassák; néhány gépen még az idén megkezdik a termelést. kezelésükre a gyártó cég készíti fel a dolgozókat.

a teljes felfutás évében, 1984-ben hatszázezer méter hazai fonallal, sokféle mintával himzett függöny, terítő és egyéb diszitókellék gördül le az új berendezésekről; e mennyiség javát - a piackutatások előrejelzései szerint - a tökéletes piacon tudják értékesíteni. /mti/

mzs/az/ig ie

08.22 120882 1779

ds

-.-

sb0015 4 150 mtib1015

új lakókörnyezeti transzformátorállomások - országos tervpályázat

1982. augusztus 12. - az ország energiagazdálkodási programjának megfelelően korszerűsítik a lakókörnyezeti transzformátor-állomásokat. az új kapcsolóberendezések azonkívül, hogy megbízhatóbban és biztoságosabban működnek, még azzal az előnnyel is járnak, hogy a korábbiakénál kevesebb helyet foglalnak. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium és a magyar villamosművek tröszt országos tervpályázatot írt ki ilyen transzformátor-állomások építményeire.

fontos követelmény, hogy a pályázók olyan átfogó műszaki és gazdasági megoldásokat hasznosítsanak az új létesítmények tervezésében, amelyek egyszerűsítik a gyártást, a szállítást, az építést és a szerelést. a tervjavaslatok megítélésében azokat a pályaműveket részesítik előnyben, amelyek a különböző műszaki feladatokon túl nagy gondot fordítanak arra, hogy az épület a régi és az új városrészekben is egyaránt harmonikusan illeszkedjen a városképbe.

az érdeklődők már átvehetik a pályázati kiírást az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban, s ugyanide kell elküldeni a kész terveket, legkésőbb november 12-ig. a legjobb munkák díjazására és a tervek megvásárlására összesen 420 ezer forintot irányoztak elő. a bíráló bizottság legkésőbb december 20-ig teszi közzé a pályázat eredményét. /mti/

sb/ka/bam/ig ie

08.27 120882 1374

ds

-.-

sb0016 4 150 mtib1019

olajklott fehérvárról

1982. augusztus 12. - divatos szövet, az ugynevezett olajklott gyártását kezdték meg a pamuttextil művek székesfehérvári kikészítő gyárában. a népszerű Lemberdzsek-alapanyagot - vászon- és műszál-keverék szövetet - nyolcféle színben állítják elő, és az idén összesen egymillió négyzetmétert készítenek belőle. az új székesfehérvári termék - méteráru és megvarrt Lemberdzsek formájában - az őszi budapesti nemzetközi vásáron mutatkozik be a közönségnek.
/mti/

zsi/fné/ká/mz hgy

10.20 120882 0515

-.-

sb0017 4 160 mtib1021

hazaérkezett az operaház zenekara

1982. augusztus 12. - csütörtökön hazaérkezett olaszországi vendégszerepléséről a magyar állami operaház zenekara. a 67 tagú együttes martina franca városban augusztus 7-én és 9-én busoni turandot című operájának előadásán működött közre, 8-án pedig mint a budapesti filharmóniai társaság zenekara önálló - s nagy sikert aratott - koncertet adott Kovács János vezényletével. műsorukon vivaldi piccolóversenye, Richard Strauss II. kürtversenye, Kodály Galántai táncok című kompozíciója és Mendelssohn skót szimfóniája szerepelt. /mti/

da/tr/-ár/ig hgy

11.06 120882 0603

as

-.-

sb0018 4 160 mtib1023

műemléki helyreállítás székesfehérváron

1982. augusztus 12. - székesfehérvár műemléki belvárosában hat műemlék-palota igényes helyreállításával 1985-ig új közintézményeket, kereskedelmi egységeket és idegenforgalmi létesítményeket alakítanak ki - határozott csütörtöki ülésén a székesfehérvári városi tanács végrehajtó bizottsága. az ady utcai volt fekete sas szálló épületének átalakításával közepkategóriájú turistaszállót hoznak létre, a Csók István utcai régi megyeházban munkázmozgalmi múzeum kap helyet, míg a Jókai utcai, volt Hiemer házban kávéházat rendeznek be. a Jókai utca és Zalka utca négy műemlékjellegű palotáját tömbrekonstrukció keretében, egységesen újítják fel, és az épületek földszintjén reprezentatív üzleteket, vendéglátó egységeket alakítanak ki. az ott működő zeneiskolát - a hamarosan kezdődő felújítás után - a szabadság-téri, volt rendház épületébe költöztetik majd át.

a székesfehérvári tanács végrehajtó bizottság döntött a belváros más, műemlékjellegű épületének helyreállításáról és hasznosításáról, valamint intézkedett a város köztéri szobrainak állandó védelméről. érdekes kezdeményezésként a szakszervezetek megyei tanácsa előtti parkban a kihelyezésre váró új köztéri szobrokból szoborparkot alakítanak ki. /mti/

zsi/fné/ká/ig hgy

11.24 120882 1292

-.-

sb0019 4 130 mtib1024

halálos balesetek

1982. augusztus 12. - harkány külterületén egy közúti vasúti kereszteződésben Kovács Ibrahim 34 éves jugoszláv állampolgár gradiskai Lakos személygépkocsijával összeütközött egy motorvonattal, majd a gépkocsi átvágódott a másik oldalra és nekiütközött egy forgalmi ok miatt várakozó segédmotoros kerékpárnak. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül Huskic Sadi 33 éves és Bulic Mirjana 24 éves jugoszláv állampolgárok, gradiskai Lakosok a helyszínen meghaltak, a gépkocsi vezetője életveszélyes, a motorkerékpár vezetője pedig könnyű sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint Kovács a személygépkocsival a fényzorompó tilos jelzése ellenére hajtott a sínekre.

as

bel

- 16 -

1982.08.12.

hajduszoboszló külterületén tóth józsef 54 éves éjjeliőr náduvari lakos segédmotoros kerékpárjával áttért az uttest baloldalára és az utmenti kukoricásban felborult. tóth józsef a helyszínen meghalt. a rendőrség folytatja a baleset vizsgálatát.

borsod megyében, szendrői, szabad föld mgtsz szuhogyi területén lévő építkezésein főrís zsigmond 22 éves segédmunkás helyi lakost munkavégzés közben áramütés érte, a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

hatvan belterületén egy vasuti átjáróban egy gyors-tehervonat elütötte takács istvánné 82 éves háztartásbeli, helyi lakost, aki a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a gyalogos a fénysorompó tilos jelzése ellenére lépett a sínekre. /mti/

ka/ig hgy

11.41 120882 1498

-. -

sb0020 4 150 mtib1025

májka kacsá tenyésztési program

1982. augusztus 12. - a pecsenyekacsa husa sovány, ízletes, mája kevésbé zsíros, s lényegesen olcsóbb mint a liba mája - hangzott el a palotási állami gazdaság pecsenyekacsa termelési rendszerének csütörtöki országos tanácskozásán, amelyen angol szakemberek is résztvettek. a kacsahús a táplálkozásban egyre nagyobb szerepet játszik. a rendszer nagyüzemei és a háztáji gazdaságok az idén hétmilliónál több pecsenye-, vágó-és hizottkacsát nevelnek, s a feldolgozó iparnak megközelítően 11 ezer tonna húst szállítanak. a fejlesztés üteme 1983-ban még nagyobb mértékű lesz. a rendszer irányítója, a palotási állami gazdaság négy milliárd előnevelt pecsenyekacsát adhat a partnereknek, a taggazdaságokban tartott törzsállományból pedig további nyolcmilliót szaporítanak. örvendetes a háztáji gazdaságok, kistermelők tenyésztői kedve: az ideiglenes félmillió helyett jövőre már egymillió viziszárnyast nevelnek egyszerű tartási körülmények között, kevés befektetéssel. a háztáji porták részére meghirdették a májka kacsá-tenyésztési programot. ennek genetikai feltételeit angol importból származó szülőpárokkal teremtették meg, a takarmányozáshoz speciális tápokot biztosítanak.

a rendszer hatéves működése igazolja, hogy a pecsenyekacsa-tenyésztés egyszerű módon, szárazon-, vizen egyaránt megoldható, beruházási igénye fele a broyler csirkének. a drága import

bel

- 17 -

1982.08.12.

takarmány alapanyagot ma már jórészt hazaival pótolják. eddig másfélezer tonnát meghaladó importfehérjét - szóját és hallisztet - helyettesítettek korpával, buzacsirával és darával. a rendszer 1983-tól megszervezi a technológiai és technikai berendezések szervizszolgálatát, vállalja a kacsatelepek rekonstrukcióját, felújítását, a korszerűbb módszerek bevezetését. /mti/

end/kné/ká/gw hgy

11.42 120882 1787

-. -

sb0021 4 150 mtib1026

teskándi téglá irakba

1982. augusztus 12. - három, téglával megrakott kamion indult utnak csütörtökön irakba a zala megyei teskándról. a somogy-zala megyei téglá- és cserépipari vállalat helyi gyára által készített 6-os válaszfal-téglát az egyesült izzó fővállalkozásában kivitelezendő fényforrás-gyár építésénél használják fel. a választás azért esett a teskándiak termékére, mert nemcsak minőségileg felel meg a követelményeknek, hanem - mint a kísérletek során bebizonyosodott - a viszontagságosnak ígérkező, mintegy 4.000 kilométer hosszú utat is jól bírja. pénteken további három teli kamion hagyja el a gyárat, amelynek egy napi termelése, 22 ezer téglá jut el a közel-keleti országba.

tas/kné/ká/mz hgy

11.45 120882 0728

ds

-. -

sb0022 4 180 mtib1027

időjárásjelentés /1 rész/

1982. augusztus 12. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön :

meleg marad az idő

középpontjával a norvég-tenger fölött egy mérsékelt égövi ciklon örvénylik, emiatt a brit-szigeteken és a skandináv-félsziget nyugati részén gyakran erősen felhős az ég, több helyről jelentenek esőt, záporosít. egy másik ciklon a szovjetunió európai területének északi felén okoz változékony, csapadékos időjárást. európa középső részén viszont anticiklon található, így általában kevés a felhő, többnyire napos, száraz az idő. péntek estig a kárpát-medence időjárásában nem várható számottevő változás.

hazánkban szerdán csak időnként növekedett meg a felhőzet, az ország nagy részén 8, 12 órán át sütött a nap. számottevő csapadékot már sehonnan sem jelentettek. kora délutánra 25, 30 fokig emelkedett a hőmérséklet. éjszaka az ország nagy részén derült volt az ég, így ma hajnalra 11, 17 fokig hűlt le a levegő. délelőtt jobbra napos idő volt, a hőmérséklet 11 órakor: 21 és 25 fok között váltakozott az országban.

budapestén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 23,3 fok volt, 2,2 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 24 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1022 mb, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 24 fok volt.

várható időjárás az ország területére péntek estig:

csütörtökön országszerte derült, száraz idő várható. pénteken a nyugati országrészben időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet és néhány helyen zápor, zivatar lehetséges. a déli, délnyugati szél a dunántúlon napközben megélénkül. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13, 18, a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 29, 33 fok között várható. /folyt. köv./ gw

13.03 120882 1862

as

-.-

sb0023 4 180 mtib1028

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

általában kevés felhő, de főleg a következő hét elején időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet, s ekkor elszórtan futó záporok is kialakulhatnak. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 13, 18 fok között legmagasabb nappali hőmérséklet általában 27, 32, az időszak végén 24, 29 fok között.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 10 százalékán várható.

várható időjárás budapestén péntek reggelig:

derült, száraz idő várható, a szél csak kissé élénkül meg. a hőmérséklet este 21 órakor 22, hajnalban 17 fok körül alakul.

várható időjárás a balatommál ma estig:

a balaton térségében ma estig szélvihar nem várható. derült, száraz idő várható. a levegő hőmérséklete este 21, a vizé 25 fok körül valószínű.

a duna vizállása budapestnél: 365 cm,

a viz hőmérséklete: 20.2 fok. /mti/

gw

13.03 120882 1139

as

-.-

bel

- 20 -

1982.08.12.

sb0024 4 130 mtib1030

szürös mátyás és gerry pocock találkozója

1982. augusztus 12. - szürös mátyás, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb külügyi osztályának vezetője csütörtökön találkozott a pihenés céljából hazánkban tartózkodó gerry pocock-kal, nagy-británia kommunista pártja végrehajtó bizottsága politikai bizottságának tagjával, a párt külügyi osztályának vezetőjével.

a szivélyes, baráti légkörű megbeszélésen véleményt cseréltek a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről és a két párt közötti kapcsolatokról. /mti/

-ár/ig ie

13.50 120882 0545

-. -

sb0025 4 180 mtib2018

uj szakasz a 67-es uton

1982. augusztus 12. - elkészült a 67-es számú utnak a somogy megyei simonfát elkerülő szakasza. a kaposvári közuti építő vállalat tizenhatmillió forintos költséggel építette meg az ezeregyszáz méter hosszú vonalat. azért volt rá szükség, mert a községben átvezető út keskeny volt és a derékszögű kanyar baleseti veszélyt okozhatott. az új „kiegyenesített”, utszakasz csaknem végig töltésen vezet. /mti/

káp/hné/ká/mz ie

13.51 120882 0463

as

-. -

bel

- 21 -

1982.08.12.

sb0026 4 160 mtib1031

elhunyt pinczési judit

1982. augusztus 12. - mély megrendüléssel tudatjuk, hogy pinczési judit költő, az írószövetség tagja augusztus 12-én, súlyos betegség következtében elhunyt. temetéséről később intézkednek.

magyar írók szövetsége
magyar népköztársaság művészeti alapja

/mti/

ka/ár/mz ie

13.59 120882 0360

-. -

sb0027 4 160 mtib1032

nemzetközi gyermek- és ifjúsági találkozó szófiában

1982. augusztus 12. - öt kontinens fiataljait várják szófiába, az augusztus 15 és 25 között sorra kerülő ii. béke zászlaja nemzetközi gyermek- és ifjúsági találkozóra - hangzott el a bolgár kulturális központban csütörtökön tartott sajtótájékoztatón. a rendezvényre a világ 107 országából jelentkeztek a művészeti alkotások létrehozásában már sikert elért pajtások, hogy aktív részesei legyenek a képzőművészeti, zenei, előadói, zeneszerzői, irodalmi és tudományos-technikai seregszemlének.

a találkozó programja - lehetőséget kínálva a fiatalok alkotói képességének kibontakozására, újabb alkotások születésére - az ifju ujtók, feltalálók és sportolók bemutatkozására is módot nyújt. az ifju vendégek barátsági esteken, sportünnepélyeken vesznek részt, s találkozókat szerveznek részükre neves külföldi és bolgár írókkal, művészekkel, zeneszerzőkkel, sportolókkal. a tíz nap alatt rendezik meg szófiában az ifju eszperantisták találkozóját, valamint a modellezők bemutatóját.

tiszteletbeli vendégei is lesznek a fesztiválnak: világhírű tudósok, művészek, kulturális személyiségek, s a nagy nemzetközi szervezetek képviselői találkoznak majd a kisdíjakokkal.

as

magyarországot tisztagyermekküldöttség képviseli a rendezvényen: az utóbbi évek hazai kulturális seregszemléin kiemelkedően szerepelt 7. és 8. osztályos fiúk és lányok utaznak a bolgár fővárosba.

x x x

a nemzetközi találkozó alkalmából csütörtökön képzőművészeti kiállítás nyílt meg a bolgár kulturális központ népköztársaság utjai bemutatótermében, a tárlaton a kulturális központ és a magyar uttorók szövetsége júniusban meghirdetett közös pályázatára beérkezett művek láthatók.

a felhívás nyomán 620 alkotás - főként rajzok, festmények, metszetek, s több kerámia és szobor, illetve textil és báb - született, bizonyítva a magyar gyermekek alkotó kedvét és fantáziáját, közülük tíz rajzot eljuttattak a szófiai nemzetközi rajzkiállításra, az alkotások egy része a béke zászlaja mozgalom művészeti alapjának gyűjteményét gazdagítja majd, a többségük pedig a zánkai uttoróvárost díszíti.

a kiállítás két hétig tekinthető meg./mti/

t/kj/-án/ig ie

14.05 120882 2222

sb0028 4 160 mtib1033

fényképész alkotótelep gyulán

1982. augusztus 12. - félszáz résztvevővel csütörtökön megnyílt gyulán a 12. országos fényképész alkotótelep, az egyhetes telepen a szépség meglátására és képi megragadásának lehetőségeire tanítják a műkedvelő fotósokat, e célt szakmai előadások, a gyulán élő képzőművészek műtermeinek meglátogatása, valamint megyejárás szolgálja, a gyulai erkel ferenc művelődési központban, ahol alkotótelep tevékenykedik, két kamarakiállítás is nyílik. /mti/

sam/ke/ká/mz ie

14.39 120882 0510

ds

.-.

sb0029 4 150 mtib1034

sajtótájékoztató a tuborg sör gyártásáról

1982. augusztus 12. - csütörtökön szállították ki az üzletekbe a kőbányai sörgyárból az első tuborg-sört, ezzel az új készítménnyel gazdagodott a hazai sörvászték, ebből az alkalomból tartott sajtótájékoztatót Debreczeny István, a kőbányai gyár vezérigazgatója, a dán tuborg cég képviselőjével közösen a forgalmazás előzményeiről és a gyártásról.

mint elmondták, a kőbányai gyár két évvel ezelőtt vásárolta meg a tuborg cég gyártási licencét, az előállításához új berendezéseket szereztek be, mintegy 120 millió forintért, e korszerű eszközökkel, a tuborg speciális sörélesztőjével, s a gyártási utasítások szigorú betartásával ez évben megindult a próbaüzem. A próbaadatok minden paramétere megfelelt a minőségi követelményeknek, s így már kiszállították az üzletekbe a félliteres üvegekben, 15.- forintos áron forgalomba kerülő tuborg sört.

az idén 50 ezer hektolitert gyártanak az új készítményből, a jövő évben ennek a kétszeresét - a megállapodás szerint tíz éven át, az új minőségi sörrel nemcsak a vászték szinesedett, kis mértékben a kapacitás is bővül, ez azonban nem oldja meg a söripar gondjait, a növekvő igényekkel ugyanis a hazai gyárak nem tudnak lépést tartani, ezért az évi 8 millió hektoliteres gyártás mellett megközelítően másfél millió hektoliter lesz továbbra is a behozatal, elsősorban a szocialista országokból.

a kőbányai sörgyár eddigi készítményei is megütik a nemzetközi mércét, ezt jelzik, hogy londonban a napokban véget ért világsörversenyen a jubileum és a bak sör aranyérmet, a rocky cellar pedig ezüstérmet nyert. /mti/

kg/mj/bam/ig ie

15.17 120882 1650

a dán cég előírásai szerint három minőségi próba előzte meg a kereskedelmi forgalomba hozatalt.

32

.-.

sb0030 4 150 mtib1035

a természetjáró építők országos találkozója budapest -
sajtótájékoztató

1982. augusztus 12. - az építők szakszervezetének budapesti bizottsága lesz a házigazdája az építők ix. országos természetjáró találkozójának, amelynek fővárosi programjáról csütörtöki sajtótájékoztatójukon számoltak be a rendezők. elmondták, hogy augusztus 19-22 között több mint 1200 természetjáró vidéki építőmunkást és hozzátartozóit fogadják budapestben. közülük mintegy 800-an vesznek részt a különböző sportversenyeken, a benevezettek mintegy 50 százaléka nő. családi sportvetélkedőt is rendeznek. a gyermekek tréfás versenyekre eddig csaknem száz induló nevezett. budapest történelmi multjával, műemlékeivel és jelenével 23. szentendre nevezetességeivel pedig 7 városnéző csoport is mekedhet meg. husz vállalat 26 csoportja helytörténeti vetélkedőn méri össze tudását. a négynapos találkozón több száz budapesti építő, helyi lakos is bekapcsolódik a közös programba. /mti/

sb/mi/kö bam ie

15.21 120882 0987

-.-

sb0031 4 150 mtib1036

magyar paradicsomfajták külföldi sikere

1982. augusztus 12. - sikerük van külföldön az új magyar paradicsomfajtáknak - közölték csütörtökön kecskeméten, a zöldségtermesztési kutató intézet paradicsommemesítési tanácskozásán és bemutatóján. az új hibridek, amelyek teljes választékot adnak az ipari, illetve az étkezési paradicsom termesztéséhez, a hűvös és a sivatági éghajlati viszonyok között is kitűnőre vizsgáztak. így például az arab országok a legújabb fajtából, a mobilból három tonna, anglia pedig a kemény husu, jól szeletelhető koráll fajtából öt tonna magot rendelt. a mennyiség érzékeléséhez jó tudni, hogy a hazai magigény összesen négy tonna. az említett fajtákon kívül mind hazai, mind külföldi termesztésre ajánlják a robotot, amely korán érlik, jól színeződik és a betegségeknek ellenáll, továbbá a husszúkás alakú, kitűnően szeletelhető sláger fajtát, amely bőven, egész éven át terem és termése friss fogyasztásra is alkalmas.

a fajtabemutatón a hibridek értékmérő tulajdonosságának ismertetésén túl a termesztési technológiákat is közreadták a nemesítők. a hazai paradicsomtermesztés visszaesésében ugyanis nagy

Fu

része van annak, hogy a kertgazdaságok nem megfelelően alkalmazzák az agrotechnikát. ezért alacsonyok a hozamok és gazdaságtalan az ágazat, holott a hazai viszonyok kiválóan alkalmasak a paradicsom termesztésére. /mti/

Lász/bné/ká/ig ie

15.32 120882 1391

-.-

sb0032 4 150 mtib1037

szuperkemény szerszámok az iparban

1982. augusztus 12. - a szuperkemény szerszámok ipari alkalmazása címmel csütörtökön kiállítás nyílt debrecenben, a technika házában. a szovjet sztankoimport egyesülés és magyarországi forgalmazója, a prodinform rendezte kiállításon a szovjet ipar által gyártott, s hazánkban is széles körben alkalmazott legújabb szuperkemény megmunkáló szerszámokat mutatták be. ezek alkalmazásával nő a munka termelékenysége, javul a felületi minőség, s pontosabak lesznek a munkadarabok méretei. a felhasználás széles skálájára jellemző, hogy a szuperkemény szerszámokat a fémmegmunkálástól az elektronikai iparon át az üvegmegmunkálásig alkalmazzák.

pénteken az üzemi szakemberek a debreceni csapágygyárban használat közben is megtekinthetik a szerszámokat. az elkövetkező napokban - a felhasználási területeknek megfelelően - székesfehérváron, budapestben és miskolcon is megrendezik a kiállítást. /mti/

tar/éva/kö ká ie

15.36 120882 0968

Fu

-.-

sb0033 4 170 mtib1038

természetvédelmi tábor a mecsekben

1982. augusztus 12. - tolna megyei természetvédelmi tábor nyílt csütörtökön a keleti mecsek váraljai parkerdőben. a résztvevő fiatalok tiznapos, érdeklődésüknek megfelelően zoológus, földrajz és hidrobiológus csoportban tanulmányozhatják a természetet. erdei turákon ismerkednek a növény- és állatvilággal; a mecseki erdészek esti vadlesre is elvezetik őket. /mti/ † táborraison

blb/kjné/ká/ig ie

15.38 120882 0436

-.-

sb0034 4 130 mtib1039

sajtótájékoztató az augusztus 20-i ünnepségről /1. rész/

1982. augusztus 12. - augusztus 20-án - immár hagyományosan - a kossuth lajos téren ünnepélyesen avatják néphadseregünk új tisztjeit, ismét megrendezik a parlament előtti duna-szakaszon a vízi- és légiparádét, este pedig szinpompás tűzijáték nyújt látványosságot - tájékoztatták az újságírókat csütörtökön a magyar néphadsereg és a magyar honvédelmi szövetség képviselői a magyar néphadsereg művelődési házában.

a már esztendőik óta kialakult programnak megfelelően az ünnepnapon délelőtti 10 órakor kezdődik a tisztavatás a parlament és az állami zászló előtt. a kossuth lajos katonai főiskola, a zalka máté katonai műszaki főiskola, a killián györgy repülő műszaki főiskola, valamint a karikás frigyos katonai kollégium idén végzett hallgatói 1978-ban kezdték meg tanulmányaikat és négy esztendő alatt nemcsak katonai ismereteket sajátítottak el, hanem közép- illetve felsőfokú, polgári, szakképesítést is szereztek.

az idén először tesznek esküt a néphadsereg középiskolai katonai kollégiumából a főiskolára került ifjú tiszték. az ez évben végzetek közül harmincan főhadnagyi kinevezést kapnak, negyvenegyen kitüntetéses vörös diplomával fejezik be tanulmányaikat, a főiskolások több mint kétharmada jeles, illetve jó eredményt ért el.

a tisztavatást követően fél tizenkettőkor kezdődik a vízi- és légiparádé, amelynek rendezője a magyar honvédelmi szövetség budapesti szervezete. az idén immár huszonegyedik alkalommal veszik birtokukba a dunát és a légtérét a parlament előtt az mhsz

Bz

sportolói, és a szövetséggel együttműködő szervek képviselői. a vízi- és légiparádé résztvevői már javában készülnek a bemutatóra. a nézők megismerkedhetnek a magyar néphadsereg és az mhsz technikai eszközeinek egy részével, izelítőt kapnak a fiatalok, a sportolók technikai ismereteiből, abból, hogy vizen és levegőben milyen nagy felkészültséget, ügyességet kíván a korszerű technika kezelése.

/folyt. köv./ kö

16.02 120882 1999

-.-

sb0035 4 130 mtib1040

sajtótájékoztató az augusztus 20-i ünnepségről /2. rész/

a fanfárok hangjai után a magyar népköztársaság és az mhsz címerével, nemzeti és vörös zászlókkal diszitett hajók nyitják meg a vízi felvonulást a dunán. a nyitóképet követően zászlós motorcsónakok, vizibuszok s átkelőhajók usznak el a vizen. a hajók és a duna partjai ünnepi külsőt öltenek, a diszitést társadalmi munkában 19 üzem és intézmény vállalta. ez alkalommal sem hiányoznak majd a duna fölött a zászlós helikopterek, a motoros és a vitorlázó repülőgépek. az érdeklődők megtekinthetik a delfin-típusú repülőgépek egyéni- és kötelékrepülését, miközben a vizen a magyar néphadsereg uszó és szállítójárművei és a flottilla egységei vonulnak fel. a vizisielők is bemutatók tartanak, miközben sárkányrepülőök tűnnek fel a légtérben. a parádé leglátványosabb színfoltja az ejtőernyősök bemutatója lesz. az mhsz-modellezők rádióirányítású repülőmodelljei is levegőbe emelkednek.

a 21 órakor kezdődő tűzijáték szinpompás fénykoronát varázsol majd budapestre. a nitrokémia ipartelepek dolgozói és a magyar néphadsereg katonái különös gonddal készítik elő az alkotmány napi tűzijátékot.

a petárdákat és a röppentyüket hagyományos helyükről: a gellérthegyi citadelláról, a keleti sétányteraszokról, valamint a gellért-rakparton elhelyezett kilövő állomásokról bocsátják fel. ujdonság az idén, hogy a gellért szobor környékén is fényből formált vízesést láthat majd a közönség. a félórás programban felhasználásra szánt robbanóanyag súlya meghaladja a 10 tonnát. több mint 1600 különböző ürméretű és színhatású petárda kilövését tervezik. a

Bz

vizeseses-égők sokasága vizzuható látványát keltve lobban majd fel. csaknem ezer bíbor-szinű bengáliégő színes fényével és füstjével ad látványos befejezést a tűzijátéknak, amelyet kiegészít több nagy teljesítményű fényszóró játéka is. /mti/

t/km/mi/kö/-ár ie

16.19 120882 1883

-.-

sb0036 4 150 mtib1043

országos öntözési bemutató cibakházán

1982. augusztus 12. - a szántóföldi öntözésről és a kettős termesztés hasznáról rendeztek csütörtökön országos tanácskozást és bemutatót a cibakházai vörös csillag tsz-ben. négyszáz szakember előtt magyar gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes tartott előadást. egyebek között hangsúlyozta: az öntözés költsége, az anyagok, az eszközök ára, a vízdíj az utóbbi időben emelkedett, mégsem zsugorodhat az öntözött terület. fegyelmezett munkával, a növényfajok jó megválasztásával, talajerőgazdálkodással, s nem utolsósorban a termésátlagok növelésével kell biztosítani az öntözéses termelés gazdaságosságát. helyes, célszerű gazdálkodással a fajlagos költségek mindenütt csökkenthetők. az öntözés fejlesztéséhez nyújtott állami támogatásban - pályázat útján - azok a gazdaságok részesülhetnek, amelyek meglévő vízkészleteiket a leghatékonyabban használják ki.

a gabonatermesztés - fejlesztési program teljesítésében hatványozott jelentősége van a kettős termesztésnek. a korai érésű növények betakarítása után nyolcvan-száz nap alatt beérő, superkorai kukorica, s más takarmánynövények termesztetők öntözéses körülmények között. a mezőgazdasági üzemekben jelenleg 150-250 ezer hektár területen van lehetőség kettős termesztésre, de jelenleg ilyen célra csak hatvan-nyolcvan ezer hektárt hasznosítanak. a vetésszerkezetbe illesztve 1985-ig legalább százötvenezer hektárra célszerű emelni a kettős termesztés területét.

a korszerű öntözéses gazdálkodásban jó példát mutat a cibakházai vörös csillag tsz. a négyezer hektáron gazdálkodó nagyüzem husz esztendeje folytat öntözéses gazdálkodást. mint a tiszai öntözőgazdaságok együttműködésének tagja az idén is

Bs

ezerkétszáz hektárnál nagyobb területen öntöz, egymillió köbméter víz felhasználásával. az öntözött növények kimagasló termést ígérnek. a tiszai vizlépcső öntözőrendszeréből augusztusban is folyamatosan mesterséges csapadékkal látja el a másodvetésű növényeket. /mti/

end/rj az kz

16.54 120882 2021

-.-

sb0037 4 150 mtib1044

melegfront veszély a hét végére

1982. augusztus 12. - csütörtökre az elmúlt napok fülledt, párás melege némiképp csökkent, 5-10.000 méter magasságban ugyanis egy hűvösebb levegőréteg vette át a kárpát medence felett az uralmat. az erős napsütés hatására azonban így is általában 25-30 fokra emelkedett a déli órákra a hőmérséklet. a szárazabb meleg azonban csak időleges. az országos meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint ugyanis nyugat felől újabb szubtrópusi eredetű nagyobb légréteg árad közép-európa felé, amely már elérte az alpokat. ez a levegőtömeg várhatóan péntekre benyomul az országba, s nyomában ismét fülledt párás idő alakul ki, az elmúlt napokénál kevesebb záporral, zivattal. ugyanakkor azonban melegfront hatásokkal kell számolni. ez gyakorlatilag elsősorban a magas vérnyomásban, s az érrendszeri megbetegedésekben szenvedőknek jelent megpróbáltatást. ezért számukra az orvosok kevesebb mozgást, több pihenést, a kávéfogyasztás mérséklését ajánlják.

európa más részein is tovább tombol a nyár. franciaországban és spanyolországban ezekben a napokban 35-38 fokra melegszik fel a levegő, kánikula van a jugoszláv tengerparton is. a román és a bolgár tenger mellett valamivel enyhébb az idő, 25 fok körüli a napi felmelegedés, s a nyaralók napozását gyakran zavarják záporok, futó esők. /mti/

kg/pá /rj bam kz

16.59 120882 1356

Bs

-.-

sb0038 4 160 mtib1045

varga imre szobrászművész kiállítása /1. rész/

1982. augusztus 12. - „portrék”, címmel fogadja csütörtöktől a látogatókat varga imre kossuth-díjas szobrászművész kiállítása a vigadó galériában.

tizenhat, többségében már ismert, gyűjteményben, vagy szabadtéren felállított mű tekinthető meg a kiállításon, amelynek anyaga nem kizárólag az utóbbi évek termése, van olyan is, amelyik évtizedekkel ezelőtt készült. a bemutató összegző jellegű, célja, hogy áttekintést adjon varga imre portrészobrászi munkásságáról. a markáns jellemrajzot hordozó művek szeptember 9-ig tekinthetők meg.

/folyt. köv./

di/ka/kö kz

17.12 120882 0637

-.-

sb0039 4 180 mtib1046

autóbusznak ütközött a tilosba hajtó teherautó

1982. augusztus 12. - a tilosba hajtott és egy szabályosan közlekedő autóbusznak ütközött csütörtökön pécselt vörös bene istván 25 éves perekeddi lakos, a 12. sz. volán vállalat tehergépkocsijának vezetője. a szalai andrás ut és a szabadság ut forgalmas kereszteződésében történt baleset következtében a 17-es helyijáratu autóbusz tizenkét utasa, továbbá jung andor autóbusz vezető és turcsányi jános, a tehergépkocsi kísérője is megsérült. az utasok közül súlyos, de nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba kőrösi zoltánné és kovács sándorné pécsi lakosokat, a gyermeklinikára pedig molnár andrás tizenkét éves kömlői tanulót. a két asszonyt a baranya megyei kórház sebészetén ápolják, a kulcsonttörést szenvedett gyermeket és a baleset könnyebb sérültjeit ellátásuk illetve kivizsgálásuk után hazaengedték. a forgalomirányító lámpa piros jelzését figyelmen kívül hagyó vörös bene istvánt a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte, és szakértők kivonásával elkezdődött a baleset körülményeinek vizsgálata. /mti/

kász/rj az kz

17.13 120882 1107

Bua

-.-

sb0040 4 160 mtib1047

kádár jános miklós festőművész kiállítása

1982. augusztus 12. - pompázatos színek, vonzó megjelenítés, ritkán látható jókedv a vásznon - csütörtökön a csók istván galériában megnyílt kádár jános miklós munkácsy-díjas festőművész kiállítása.

a bemutatott képek sajátosan irónikus, humoros hangvételű munkák. a színeket és a humort, a formát, a kompozíciót a művész - mint mondotta - eszközként kezeli, olyan eszközökként, amelyek a művek elsődleges jelentését hordozzák, de egyszersmind a látvány továbbgondolására is serkentik a szemlélőt. a bemutatott művek mindegyike figuratívnak tekinthető. a figurativitás a látványon építkező megjelenítés a művész munkásságának lényegi vonása.

kádár jános miklós kiállítása augusztus 26-ig tekinthető meg. /mti/

di/tr/kö/-ár ie kz

17.21 120882 0801

-.-

sb0041 4 150 mtib1048

termelési nagydíj a tiszaföldvári lenin tsz-nek

1982. augusztus 12. - a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium az elmúlt évek kimagasló termelési eredményeiért termelési nagydíjjal tüntette ki az országos hírű tiszaföldvári lenin termelőszövetkezetet. a magas elismerést a csütörtöki ünnepségen váncsa jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter adta át szabó bélának a közös gazdaság állami díjas elnökének. a három és fél évtizede gazdálkodó tsz az új gazdasági körülményekhez igazodva évről évre fejleszti termelését, s különösen a gabona, a kukorica, a cukorrépa és a hus termelésében ért el kimagasló eredményeket. a tehenészetének tejtermelése 1100 tehén átlagában 5300 liter. a szövetkezet erőteljes fejlődését tanúsítja az is, hogy termelési értéke 1979-ben 380 millió forint volt, 1981-ben már meghaladta a 535 milliót. a buza jó termést adott az idén is, kukoricából, cukorrépából - különösen az öntözött földekről - rekord termést várnak. /mti/

end/rj az kz

17.22 120882 0992

Bua

-.-

sb0042 4 160 mtib1049

országos amatőr pop-rockzenei tábor salgóbányán

1982. augusztus 12. - csütörtökön salgóbányán megnyílt a iii. országos amatőr pop-rockzenei tábor. a tiznapos táborba meghívott együttesek - a budapesti axe, a somogy megyei inversio jazz group, a baranya megyei minaret és sk, a veszprém megyei sky, a komárom megyei ónyx, a bács-kiskun megyei dokk, a heves megyei pótkerék és a nógrád megyei front, valamint gm,75 - zenei továbbképzését élvonalbeli muzsikuskok irányítják; a tábor művészeti vezetője victor máté. a zenekari foglalkozások, próbák mellett a résztvevők egyebek között megvitatják az ifjúság kulturált szórakoztatásának időszerű feladatait is.

a iii. országos amatőr pop-rockzenei tábor augusztus 21-én a salgótarjáni torna klub stadionjában koncerttel ér véget. /mti/

trné/rj kz

17.48 120882 0815

--

sb0043 4 180 mtib1051

időjárásjelentés

1982. augusztus 12. - a meteorológiai intézet jelenti augusztus 12-én, csütörtökön este:

meleg idő

várható időjárás az ország területére péntek estig: a nyugati országrészben időnként megnövekszik a gomolyfelhőzet, és néhány helyen zápor, zivatar lehetséges. a déli, délnyugati szél a dunántulon megélénkül. a várható hőmérséklet holnap kora délután 30 fok körül lesz. /mti/

rj kz

18.24 120882 0424

Bz

--

sb0044 4 160 mtib1052

varga imre kiállítása.../2. rész/

a megnyitó után varga imre válaszolt dénes d. istvánnak, az mti munkatársának kérdéseire.

- milyen ajánlással indítja útjára a kiállítást?

- a portré a leginkább kötött műfaj, amely a legkevesebb művészi mozgást teret enged. az teszi leginkább próbára a szobrászt, hogy formailag tud-e hozzáadni valamit egy eleve meghatározott lényhez, az emberhez. talán egy ilyenfajta próbatételnek szántam ezt a kiállítást. s visszapillantásnak az eltelt néhány évtizedre: mi változott a gondolkodásomban, és mi változott a lehetőségeimben.

- ne keressünk tehát a kiállított szobrok között egyenes összefüggéseket?

- nincsenek direkt összefüggések. egyszerűen csak a visszatekintés szándéka gyűjtötte egybe itt a munkákat, abban a reményben, hogy ebből tapasztalatok is származhatnak a jövőre nézve. a következtetések nem fejezhetők ki szavakban: mint például amikor a balettáncos utólag, filmen tekinti meg önmaga mozdulatait, csak akkor látja, tulzolt volt-e az erőfeszítés, vagy éppenséggel nem volt elég. ez foglalkoztat engem is: vajon túlléptem-e valahol a közölhetőség határát, vagy netán lehetőségeket hagytam ki...

- a kiállításon istván király szobra is látható. hogyan került ez a munka a portrék közé?

- egyrészt azért, mert nem tartom valószínűnek, hogy a közeljövőben újabb kiállítással jelentkezem, ehhez nem gyűlik össze elég anyag. szent istván szobrát már felállították rómban a vatikánban, ám a magyar közönség legnagyobb részének ez hozzáférhetetlen. tehát indokolt volt, hogy bemutassam - a másolatot, ami azonban nem egyszerű másolat. ideálportrénak tekinthető, egyfajta summázatnak, amelyben egy kicsit benne van a lászló herma, egy kicsit a tihanyi alapító, meg az is, amit én gondolok a szobrászat és benne a portré lényegéről. arról, hogy a jó formán láthatatlan részletek igazsága adja a művek valóságos értékét. /mti/

di/tr/rj kz

18.39 120882 1930

Bz

--

sb0045 4 150 mtib1055

gázkitörés - előrehaladás fűzesgyarmaton

1982. augusztus 12. - fűzesgyarmaton az égő gázkutnál a vasárnap óta tartó megfeszített munka csütörtökre több jelentős részeredményt hozott: a kiépített csatornákon, lefektetett csöveken a tárolókba érkezett az oltóvíz a berettyóból, s holnapra remélhetőleg lesz elegendő víz a további, az eddigieknél is vizigényesebb manóverekhez. a két, immár kész tározón kívül egy újabb is épül, ez az elhasznált vizet gyűjti majd össze, s tartalékul szolgál az oltáshoz.

a kutfejen olvadó vasszerkezetekből immár tizenkét tonnával kevesebb okoz gondot a védelemnek: az egyik legsúlyosabb vasszerkezetet a néphadsereg páncélos vontatói szedték ki a tomboló tűzből, s így a következőkben könnyebbé válik a bentmaradt részek eltávolítása.

az újabb vastömegtől megszabadult kutból megváltozott összetételű gáz, illetve más formájú láng tör az égre, ami szintén kedvez a védelemnek. holnap - amikor a tervek szerint sor kerül a kitörésgátló megtisztítására, szabaddá tételére - kiderül, mi a további legegyszerűbb és legbiztonságosabb megoldás a gázfáklya eloltására. /mti/

sam/kö az kz

19.05 120882 1143

-.-

sb0046 4 160 mtib1056

kodály-koncert

1982. augusztus 12. - csütörtökön a zichy-kastély udvarában ünnepi hangversenyt rendeztek kodály zoltán születésének 100. évfordulója tiszteletére. a programban szerepelt egyebek közt a kállai kettős, az intermezzo a háry jánosból, a mátrai képek című kórusmű, valamint több részlet a székely fonóból. közreműködött a magyar állami népi együttes ének- és zenekara. /mti/

da/-ár/rj kz

20.26 120882 0416

Bz

-.-

sb0047 4 160 mtib1057

bezárt a zenélő udvar

1982. augusztus 12. - csütörtökön pege aladár és együttese klasszikus muzsika és jazzmuzsika című műsorával véget ért a zenélő udvar idei nyári évadja. a népszerű budapesti szabadtéri hangversenyhelyszínen ebben az évben - négy bérleti sorozat keretében - összesen 16 koncertet tartottak. fellépett többek közt a bartók-vonósnégyes, falvay attila hegedű-, onczay csaba csembaló-, valamint kiss gyula és jandó jenő zongoraművész. szerepelt két szovjet előadó is, és egy együttes az ndk-ból. sorozaton kívül hallhatták az érdeklődők a bolgár bodra smiana gyermekkórust. /mti/

da/rj -ár kz

20.31 120882 0626

-.-

sb0048 4 180 mtib1059

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1982. augusztus 12.

- sb0001 diákév - a kisz programja /1 rész/
- sb0002 diákév - a kisz programja /2 rész/
- sb0003 muzeumba csalogató /1 rész/
- sb0004 muzeumba csalogató /2 rész/
- sb0005 tanácstagi beszámoló tapasztalata /1 rész/
- sb0006 tanácstagi beszámoló tapasztalata /2 rész/
- sb0007 tanszersegély nagycsaládosoknak
- sb0008 több távirat - több prémium
- sb0009 kiasvasutállomásból konténerpályaudvar
- sb0010 mélyhűtött husételek hazai
- sb0011 csabagyöngye-szüret
- sb0012 nemzetközi fizikus iskola
- sb0013 a szervátültetés magyar uttörője
- sb0014 termékszerkezet-korszerűsítés
- sb0015 országos tervpályázat
- sb0016 olajklott fehérvárról
- sb0017 hazaérkezett az operaház zenekara
- sb0018 műemléki helyreállítás
- sb0019 halálos balesetek
- sb0020 májkacsa tenyésztési program
- sb0021 teskándi téglák irakba
- sb0022 időjárásjelentés /1. rész/

Bz

sb0023 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0024 szürös mátyás és gerry pocock találkozója
 sb0025 elhunyt pinczési judit
 sb0026 nemzetközi gyermek- és ifjúsági
 sb0027 fényképész alkotótelep gyulán
 sb0028 sajtótájékoztató a tuborg sör gyártásáról
 sb0029 a természetjáró építők országos
 sb0030 magyar paradicsomfajták sikere
 sb0031 szuperkemény szerszámok
 sb0032 természetvédelmi tábor
 sb0033 sajtótájékoztató az augusztus 20-i ... /1. rész/
 sb0034 sajtótájékoztató az augusztus 20-i ... /2. rész/
 sb0035 országos öntözési bemutató
 sb0036 melegfront veszély
 sb0037 varga imre szobrászművész /1. rész/
 sb0038 autóbusznak ütközött a tilosban
 sb0039 kádár jános miklós festőművész
 sb0040 termelési nagydíj
 /folyt. köv./ kö

21.04 120882 1590

-. -

sb0049 4 180 mtib1060

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2.rész/

sb0041 országos amatőr pop-rockzene
 sb0042 időjárásjelentés
 sb0043 varga imre.. /2/
 sb0044 gázkitörés
 sb0045 kodály koncert
 sb0046 bezárt a zenélő udvar
 sb0047 tartalomjegyzék /1/
 sb0048 tartalomjegyzék /2/
 /mti/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: halasi györgy, izsák erika, koronczay emil

- v é g e -

21.08 120882 0423

32

-. -

Belföldi hírek

 budapest, 1982. augusztus 13. bel. p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

föld alatti csarnok épül a nyugatinál

1982. augusztus 13. - térszint alatti keresztcsarnok építését kezdték meg budapesten, a nyugati pályaudvar váci uti oldalán. a beruházási költséget a magyar államvasutak és a főváros közösen fedezi.

az új létesítmény a metro marx téri mélyállomását köti majd össze a pályaudvar vágánycsarnoka alatt húzódó gyalogos aluljáróval, s ezzel megoldódik a közvetlen kapcsolat a metro, az autóbusz és a villamos közlekedés, valamint a bajcsy-zsilinszki ut sarkán épülő új skála áruház között.

a földalatti keresztcsarnokban a MÁV megteremti az utastájékoztató és -kiszolgálás legkorszerűbb feltételeit: személypénztárakat állít fel, vizuális információs berendezéseket helyez el, s különböző automatákkal szolgálja majd az utasok kényelmét. a keresztcsarnok építését előreláthatólag 1984-ben fejezik be. /mti/

bi/ka/kö bam kz

00.10 130882 0887

-. -